

77 χρόνια από το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων

/ [Επικαιρότητα](#)

Φέτος συμπληρώνονται 77 χρόνια από το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, από την ολοκληρωτική καταστροφή της πόλεως των Καλαβρύτων και χωριών της ευρύτερης επαρχίας, βάσει ενός οργανωμένου σχεδίου - «Επιχείρηση Καλάβρυτα» (Unternehmen “Kalavryta”), το οποίο εξυφάνθηκε απ’ τη ναζιστική Γερμανία και εκτελέστηκε απαρέγκλιτα και χωρίς έλεος από τον στρατό της Βέρμαχτ από τις 5 έως -15 Δεκεμβρίου 1943.

Το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, ένα ημερολόγιο αίσχους και φρίκης -αλλά και μεγαλείου, ξεπεσμού και ανάτασης του ανθρώπου συγχρόνως, ίσως η μελανότερη σελίδα της σύγχρονης ιστορίας του τόπου μας, αποτελεί στίγμα για τον σύγχρονο ευρωπαϊκό πολιτισμό και αναγνωρίζεται διεθνώς ως πράξη ντροπής για ολόκληρη την πολιτισμένη ανθρωπότητα. Συνολικά, κατά τη διάρκεια της «Επιχείρησης Καλάβρυτα», οι Γερμανοί σκότωσαν 1.101 άτομα, κατέστρεψαν και λεηλάτησαν πάνω από 1.000 σπίτια, κατάσχεσαν 2.000 αιγοπρόβατα και απέσπασαν

260.000.000 δραχμές.

“Στη μνήμη της αδικοχαμένης και ηρωικής γενιάς των Καλαβρυτινών παραμένει ενεργός ο δίκαιος αγώνας της επανόρθωσης”, τονίζει η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος υπογραμμίζει πως “η ιστορική μνήμη πρέπει να έχει συνέχεια και να μαθαίνουν οι νέες γενιές”.

Η φετινή επέτειος είναι διαφορετική

Ο Δήμος Καλαβρύτων, λόγω της ταχείας εξάπλωσης του Κορωνοϊού στη χώρα μας, σε ανακοίνωσή του επισημαίνει ότι οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις της 77ης επετείου από το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, θα έχουν διαφορετικό χαρακτήρα και θα περιοριστούν στην τέλεση επιμνημόσυνης δέησης στον τόπο του μαρτυρίου χωρίς την παρουσία πολιτών και προσκεκλημένων καθώς τη δεδομένη χρονική στιγμή κυρίαρχο ζήτημα αποτελεί η διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

“Κάτω από αυτές τις συνθήκες καλούμαστε να τιμήσουμε τους νεκρούς του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος. Ας πράξουμε τούτο νοερώς, ας γίνει η φετινή επέτειος αφορμή αναστοχασμού με όσα μας εμπνέουν και μας καθοδηγούν. Σ’ αυτή τη δύσκολη για όλους μας συγκυρία, αυτό είναι ίσως το υψηλότερο χρέος και η μεγαλύτερη τιμή που πρέπει στους νεκρούς του ’43. Ας γίνει η φετινή επέτειος αφετηρία εσωτερικής αναζήτησης και επανατοποθέτησής μας ως άτομα και ως κοινωνία στο χθες, στο σήμερα και στο αύριο”, καταλήγει.

Σήμερα τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση στον τόπο θυσίας, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Ιερωνύμου, με αυστηρή τήρηση πάντοτε των μέτρων προφύλαξης κατά του κορωνοϊού.

ΠτΔ: “Παραμένει ενεργός ο δίκαιος αγώνας της επανόρθωσης”

Με προσωπική επιστολή προς το Δήμαρχο Καλαβρύτων η Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, κα Κατερίνα Σακελλαροπούλου, εκφράζει τη λύπη της για την αδυναμία να παραστεί στις εκδηλώσεις μνήμης για τα θύματα του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος, λόγω των περιορισμών που έχουν τεθεί στις μετακινήσεις και τις συναθροίσεις για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού.

Μεταξύ άλλων η Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην επιστολή της αναφέρει πως “Στη μνήμη της αδικοχαμένης και ηρωικής γενιάς των Καλαβρυτινών παραμένει ενεργός ο δίκαιος αγώνας της επανόρθωσης”.

Η κα Κατερίνα Σακελλαροπούλου εξέφρασε την επιθυμία της να επισκεφθεί τα Καλάβρυτα, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν.

“Σας ευχαριστώ θερμά για την πρόσκλησή σας να παραστώ στο Μνημόσυνο της Κυριακής 13ης Δεκεμβρίου 2020 στη μαρτυρική σας πόλη. Θεωρώ ελάχιστο χρέος μου την απόδοση τιμής στα θύματα του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος και θα ήθελα να σας εκφράσω τη λύπη μου για την αδυναμία μου να ανταποκριθώ, λόγω των περιορισμών που έχουν τεθεί στις μετακινήσεις και τις συναθροίσεις για την αποτροπή της διασποράς του κορωνοϊού. Η σφαγή των Καλαβρύτων, η μεγαλύτερη ναζιστική θηριωδία του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου σε ελληνικό έδαφος, έχει χαραχθεί ανεξίτηλα στην ιστορική και συλλογική συνείδηση του λαού μας. Ένα ειδεχθές και αποτρόπαιο γεγονός, που όχι μόνο προκαλεί βάνανυσα και τραυματίζει ανεπανόρθωτα το ανθρώπινο αίσθημα, αλλά μας καλεί, κάθε χρόνο, τη μέρα της επιστροφής μας στον τόπο του μαρτυρίου, σε εγρήγορση για τη θωράκιση της δημοκρατίας μας, στην Ελλάδα και την Ευρώπη, από τους εχθρούς της, τους επιγόνους του φασισμού και του ναζισμού. Στη μνήμη της αδικοχαμένης και ηρωικής γενιάς των Καλαβρυτινών παραμένει ενεργός ο δίκαιος αγώνας της επανόρθωσης. Εύχομαι κάθε επιτυχία στις εκδηλώσεις σας και εκφράζω την προσμονή να επισκεφτώ τον τόπο σας, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν”,

γράφει.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2020

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Σας ευχαριστώ θερμά για την πρόσκλησή σας να παραστώ στο Μνημόσυνο της Κυριακής 13ης Δεκεμβρίου 2020 στη μαρτυρική σας πόλη. Θεωρώ ελάχιστο χρέος μου την απόδοση τιμής στα θύματα του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος και θα ήθελα να σας εκφράσω τη λύπη μου για την αδυναμία μου να ανταποκριθώ, λόγω των περιορισμών που έχουν τεθεί στις μετακινήσεις και τις συνθησότητες για την αποτροπή της διασποράς του κορωνοϊού.

Η σφαγή των Καλαβρύτων, η μεγαλύτερη ναζιστική θηριωδία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου σε ελληνικό έδαφος, έχει χαραχθεί ανεξίτηλα στην ιστορική και συλλογική συνείδηση του λαού μας. Ένα ειδικό και αποτρόπαιο γεγονός, που όχι μόνο προκαλεί βάναισα και τραυματίζει ανεπανόρθωτα το ανθρώπινο αίσθημα, αλλά μας καλεί, κάθε χρόνο, τη μέρα της επιστροφής μας στον τόπο του μαρτυρίου, σε εγρήγορση για τη θωράκιση της δημοκρατίας μας, στην Ελλάδα και την Ευρώπη, από τους εχθρούς της, τους επιγόνους του φασισμού και του ναζισμού. Στη μνήμη της αδικησμένης και ηρωικής γενιάς των Καλαβρυτινών παραμένει ενεργός ο δίκαιος αγώνας της επανόρθωσης.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στις εκδηλώσεις σας και εκφράζω την προσμονή να επισκεφτώ τον τόπο σας, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν.

Κατερίνα Σαχτελλοπούλου

ΠΡΟΣ: Δήμαρχο Καλαβρύτων
κ. Αθανάσιο Παπαδόπουλο
Ευσεβίου Κηπουρού 6
25001- Καλάβρυτα

Αρχιεπίσκοπος: “Η ιστορική μνήμη πρέπει να έχει συνέχεια”

«Η ιστορική μνήμη πρέπει να έχει συνέχεια και να μαθαίνουν οι νέες γενιές» τονίζει σε επιστολή που απέστειλε προς το Δήμαρχο Καλαβρύτων κ. Αθανάσιο Παπαδόπουλο ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος, εκφράζοντας παράλληλα την αδυναμία να παραστεί στις εκδηλώσεις μνήμης της 13ης Δεκεμβρίου για τα θύματα του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος.

Ο Μακαριώτατος συνεχάρη το Δήμαρχο για τη δράση αυτή ελέω των ιδιαίτερων συνθηκών της πανδημίας αναφέροντας πως: «Η ιστορική μνήμη πρέπει να έχει συνέχεια και να μαθαίνουν οι νέες γενιές. Εύχομαι ο θεός να αναπαύει τις ψυχές τους και η μνήμη τους να είναι αιώνια».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

Αρ.Πρωτ./Ν/Ε. 6393/2020

Εν Αθήναις τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 2020

Αξιότιμον
κ.Αθανάσιον Παπαδόπουλον
Δήμαρχον Καλαβρύτων
Ευσεβίου Κηπουροῦ 6
25001 Καλάβρυτα

Κύριε Δήμαρχε,

Έλαβα τὴν πρόσκλησή σας διὰ τῆς ὁποίας εὐγενῶς με προσκαλεῖτε ὡς
παραστῶ, στὴν ἐκδήλωση μνήμης τῆς 13^{ης} Δεκεμβρίου, τῶν μαρτύρων ἡρώων
τῶν Καλαβρύτων καὶ σὺς εὐχαριστῶ θερμῶς.

Λυποῦμαι ὅλλὰ τὸ πρόγραμμά μου δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἔλθω. Συγχαρητήρια γιὰ τὴν
δράση. Ἡ ἱστορικὴ μνήμη πρέπει νὰ ἔχει συνέχεια καὶ νὰ μοθαίνουν οἱ νέες γενεές.

Εὐχομαι ὁ Θεὸς ν' ἀναπαύει τὶς ψυχὰς τους καὶ ἡ μνήμη τους νὰ εἶναι αἰώνια.

Μετ' εὐχῶν διαπύρων,
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Το χρονικό της ναζιστικής σφαγής των Καλαβρύτων

Οι Γερμανοί μπήκαν στα Καλάβρυτα στις 09/12. Δημιούργησαν έναν ασφυκτικό κλοιό γύρω από την πόλη, προκειμένου να μην μπορεί κανείς να ξεφύγει. Την έντονη ανησυχία των κατοίκων κατάφερε, παραπλανώντας τους, να κατευνάσει ο Γερμανός Διοικητής, ο οποίος τους διαβεβαίωσε ότι δεν πρόκειται κανείς να πάθει τίποτε και ότι ο στόχος τους ήταν η εξόντωση των ανταρτών. Προχώρησαν αρχικά στην πυρπόληση σπιτιών που ανήκαν σε αντάρτες και αναζήτησαν την τύχη των Γερμανών τραυματιών της Μάχης της Κερπινής.

Στις 12/12, οι Γερμανοί άρχισαν να ετοιμάζονται για να αποχωρήσουν την επομένη. Το πρωί στις 13/12, ημέρα Δευτέρα, πριν καλά καλά ξημερώσει, χτύπησαν τις καμπάνες της κεντρικής εκκλησίας και Γερμανοί αξιωματικοί και στρατιώτες διέταξαν να συγκεντρωθούν όλοι οι κάτοικοι στο Δημοτικό Σχολείο,

αφού πάρουν μαζί τους μια κουβέρτα και τρόφιμα μιας ημέρας.

Στο κτίριο του σχολείου έγινε ο χωρισμός και ο αποχωρισμός. Τα γυναικόπαιδα κλείστηκαν στο σχολείο και οι άνδρες από 14 χρονών και πάνω οδηγήθηκαν σε φάλαγγες στην κοντινή Ράχη του Καππή. Ο χώρος ήταν προσεκτικά επιλεγμένος. Η αμφιθεατρική του διαμόρφωση δεν θα επέτρεπε σε κανένα να γλιτώσει. Οι Καλαβρυτινοί ήταν αναγκασμένοι να βλέπουν τις περιουσίες τους, τα σπίτια και ολόκληρη την πόλη, να καίγονται και, μαζί τους, να παραδίδονται στη φωτιά οι γυναίκες και τα ανήλικα παιδιά τους έγκλειστα στο κτίριο του Σχολείου, το οποίο φρουρούσαν πάνοπλοι στρατιώτες.

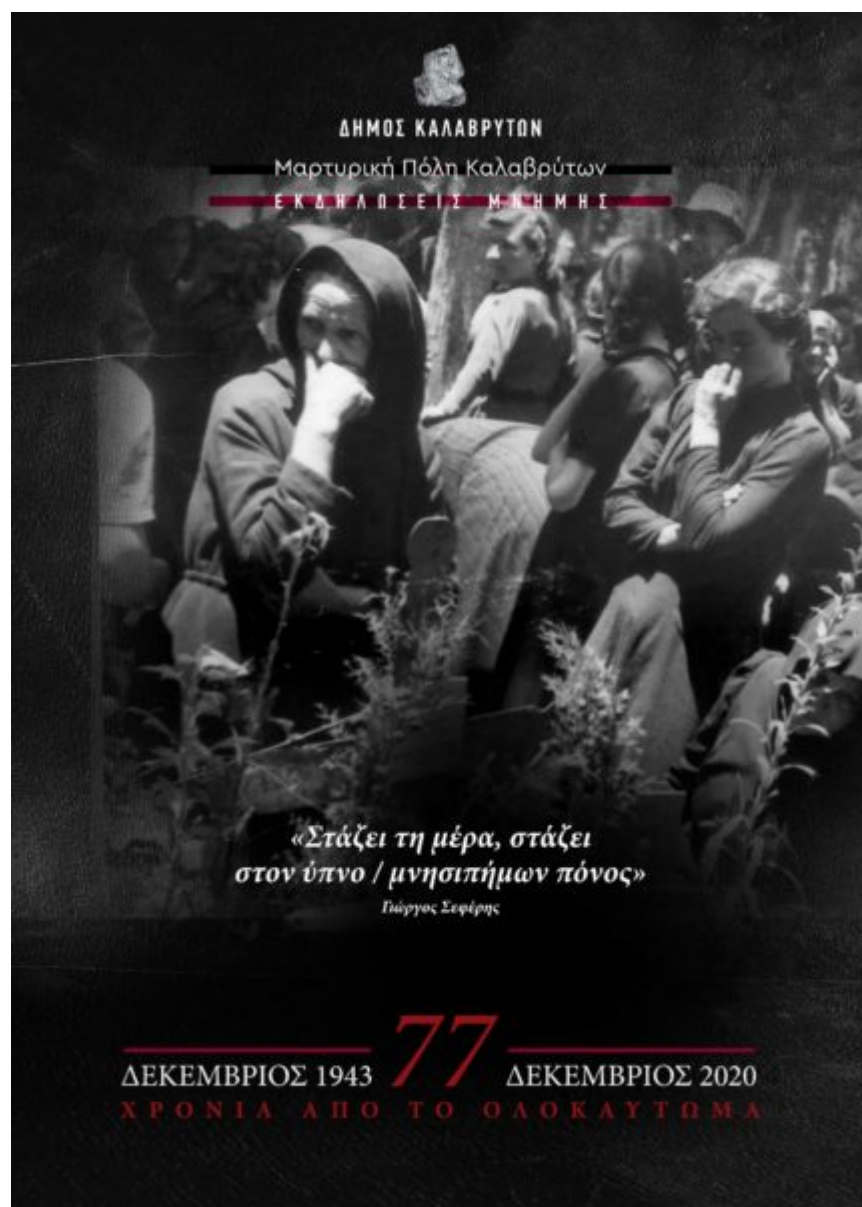

Ο Γερμανός Διοικητής, για να καθησυχάσει και να παραπλανήσει τους συγκεντρωμένους, έδωσε το λόγο της στρατιωτικής του τιμής ότι δεν πρόκειται να τους σκοτώσουν. Ολόκληρη η πόλη παραδόθηκε σης φλόγες.

Την ίδια στιγμή ο Οδοντωτός κατηφόριζε κατάφορτος με τις σοδιές από το πλιάτσικο των Γερμανών στα σπίτια, στα μαγαζιά και τις αποθήκες, απ' όπου άρπαξαν ότι πολύτιμο υπήρχε. Μαζί και τα χρήματα και τα αποθέματα των Τραπεζών και των Δημοσιών Υπηρεσιών, αφού προηγουμένως ανάγκασαν τους Διευθυντές να τα παραδώσουν.

Από το ξενοδοχείο «Μέγας Αλέξανδρος», με μια πράσινη και ύστερα μια κόκκινη φωτοβολίδα, δόθηκε το σύνθημα της εκτέλεσης. Τα πολυβόλα θέρισαν τους Καλαβρυτινούς. Ακολούθησε η χαριστική βολή που ολοκλήρωσε το έγκλημα. Διασώθηκαν 13 άτομα.

Στο δημοτικό σχολείο, τα γυναικόπαιδα έζησαν στιγμές αγωνίας και τρόμου, καθώς οι φλόγες έζωναν το κτίριο του σχολείου. Σπάζοντας πόρτες και παράθυρα κατάφεραν τελικά να ξεφύγουν τρέχοντας μακριά από τα σπίτια που φλέγονταν, άρχισαν να αναζητούν τους δικούς τους, Μία από τις γυναίκες, η ηλικιωμένη Κρίνα Τσαβαλά, ποδοπατήθηκε από το πανικόβλητο πλήθος των γυναικόπαιδων και ξεψύχησε πριν αντικρίσει το αποτρόπαιο έγκλημα.

Ύστερα, οι γυναίκες ανηφόρισαν προς το μέρος που είχαν οδηγήσει τους άνδρες και βρέθηκαν μπροστά στο πιο φρικιαστικό και απάνθρωπο θέαμα. Άνδρες, πατεράδες, γιοι και αδελφοί κείτονταν νεκροί πλημμυρισμένοι στο αίμα.

Το μεγάλο Δράμα των Καλαβρύτων είχε ξεκινήσει. Τα νιάτα, οι δημιουργικές δυνάμεις της πόλης, περιουσίες και κόποι χρόνων αφανίστηκαν στις 2:34΄ της 13ης Δεκεμβρίου 1943, όπως δείχνουν οι δείκτες του σταματημένου ρολογιού της

εκκλησίας.

Η συνέχεια του δράματος βρήκε τις γυναίκες να προσπαθούν με τα νύχια να σκάψουν πρόχειρους τάφους στην παγωμένη γη του Δεκέμβρη, για να θάψουν τους νεκρούς τους. Με τις κουβέρτες που είχαν κοντά τους, μετέφεραν τους σκοτωμένους στο νεκροταφείο και άλλους έθαψαν εκεί στο λόφο, μια τραγική σκηνή που κράτησε μέρες.

Ακολούθησε η προσπάθεια της επιβίωσης μέσα στα χαλάσματα, που έμελλε για χρόνια να στεγάσουν τις απορφανισμένες οικογένειες. Το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων «συγκίνησε και συνένωσε τους Έλληνες – δυνάμωσε τον αγώνα τους κατά του κατακτητή», ομολογεί ο τότε γενικός στρατιωτικός διοικητής των Γερμανών στην Ελλάδα.

Οι Καλαβρυτινές Γυναίκες, οι Καλαβρυτινές Μανάδες, μορφές ηρωικές, παλεύοντας κάτω από δύσκολες συνθήκες, κατάφεραν να αναθρέψουν τα παιδιά τους και να ξαναχτίσουν την πόλη μέσα από τα ερείπια.

Στον Τόπο της Εκτέλεσης, ο Λευκός Σταυρός και η Πετρωμένη Καλαβρυτινή Μάνα, αιώνια σύμβολα του μαρτυρίου, εξακολουθούν να στέλνουν μηνύματα ειρήνης και συναδέλφωσης των λαών του κόσμου.

Επιμέλεια: Νικόλαος Ζαΐμης

Πηγή βίντεο: kalavrytanews.com